

политической коммуникации

Предлагаемая работа представляет опыт комплексного описания средств лингвистической объективации комического в политическом дискурсе. В связи с этим **цель** нашей дипломной работы состоит в выявлении природы и механизмов реализации комического в политическом дискурсе с учетом русской лингвокультурной специфики.

Цели работы:

- разработать критерии разграничения видов комического (юмор, ирония, сатира, сарказм);
- определить место комического и выявить его функции в политическом дискурсе.

Теоретическая значимость определяется расширением теоретических знаний в рамках когнитивного и прагматического подходов к описанию семантики и прагматики комического в политическом дискурсе.

Практическая значимость заключается в том, что положения, изложенные в работе, могут быть предложены для самостоятельного исследования.

ЛИТЕРАТУРА

1. Демьянков В. З. Политический дискурс как предмет политологической филологии / Демьянков В. З. // Политическая наука. Политический дискурс: История и современные исследования. – М.: ИНИОН РАН, 2002. – № 3. – С.32-43.

2. Чудинов А.П. Метафорическая мозаика в современной политической коммуникации / Чудинов А.П. – Екатеринбург, 2003. – 248 с.

3. Шварцмантель Дж. Идеология и политика / Джон Шварцмантель. – Х.: Гуманитарный центр, 2009. – 312 с.

Омельчак Світлана,
студентка 6 курсу,
факультету філології та соціальних комунікацій
Науковий керівник: **О.А. Крижко,**
к. філол. н., доцент (БДПУ)

**ПРИНЦИПИ НОМІНАЦІЇ ПЕРСОНАЖІВ У ХУДОЖНІХ
ТВОРАХ М. ХВИЛЬОВОГО**

Художній текст з надзвичайною щедрістю виявляє всі грані ономастичного потенціалу антропонімів: їх здатність до різноманітних комбінацій, що втілюється у модифікаціях формул імені, можливість синтагматичного розгортання ономапарадигматичних рядів, їх конотативні властивості. Він дозволяє оцінити своєрідність і вагомість ономастичного слова при онімічному вживанні й взаємозаміні онімів та апелятивів або їх контактному чи дистактному зіставленні. Все це становить актуальність нашого дослідження.

Актуалізація ономастичних властивостей поетонімів, коли з цілого спектру їх особливостей у конкретній ситуації мовлення яскраво висвітлюється одне чи кілька забарвлень, підпорядкована певним закономірностям. Ці закономірності залежать від „причин вибору або

створення даного власного імені для даного об'єкта, що, за визначенням Н.В.Подольської, являє собою мотив номінації” [1, с.84-85]. В узагальненому визначенні таких причин, тобто у виявленні основного вихідного напрямку, за яким встановлюється зв'язок поетоніма з денотатом-персонажем, полягає розуміння принципів номінації.

Мета дослідження – встановити основні принципи номінації персонажів у художніх творах М. Хвильового.

Основним методом аналізу антропонімів є метод структурно-семантичного моделювання.

Враховуючи особливості поетонімів, у прозі М. Хвильового можна виділити такі принципи номінації:

1. Номінація осіб за віком: дітям і молоді автор дає лише імена: *Мишко, Христя, Нюся, Ганка, Юрко, Наталка, Ганка, Дема, Варка, Оришка, Михайлик, Альоша, Андрюша* тощо. Часто для позначення віку автором добирається до поетоніма відповідне оточення: *дівчинка Настенька, Таня-попівна, Соня – молода вчителька, Анелічка – худорлява хвора, баришні з редвидату Дуня і Тоня*. Людей середнього віку та літніх він називає: *товариш Матвій, Панас – батько Кажанів, сліпа Килина, тьотя Бася, баба Горпина, Миколаївна*.

2. Номінація за соціальним станом: *дячок Нечипір, товариш Матвій, метранпаж Карно, обиватель Абрум Карасик, діловод Кук, мадемуазель Арйон, балалаєчник Букетов-Розін, Наталя Миколаївна – вчителька, Нестір – сторож*. Крім форми імені, письменник створює необхідний контекст, щоб читач орієнтувався в соціальній приналежності героя. Особливо яскраво підкреслюють походження персонажів лексеми *пан і товариш*, які використовуються при звертанні й одночасно як натяк на соціальне походження.

3. Номінація за національністю. Досить часто це імена євреїв: *Хая, Йоська, Сруль, Зюзя, Беймс, Лайтер, Тема Брук*. Частіше вжито російські прізвища: *Киптяєв, Петушков, Молодчиков, Ларіков, Яблучкіна*, оформлення яких в українському тексті не залишає сумнівів щодо їх походження. Є в письменника персонажі: поляки – *Стасик, Стефан, Вероніка*; німці – *Гофман, Бергман, Шнаудер, Грахе, Шмідт*; французи – *Люсі, Фур'є*; татарин – *Ізмаїл Огре*.

4. Номінація за соціологізацією. Літературно-художня антропонімія 20-30-х років ХХ ст. твориться за гіпертрофованою класовою (соціальною) ознакою. У функції нових пролетарських імен автор широко використовує германські, російські чи зрусифіковані українські антропоніми: *Шмідт, Гофман, Зиммель* [“Синій листопад”], *Яблучкіна* [“Свиня”], *тов. Сайгор* [“Пудель”], *товариш Огре* [“Лілюлі”], *Соїрейль* [“Арабески”], *Тагабат* [“Я(Романтика)”], *Карно* [“Санаторійна зона”], *Б'янка* [“Сентиментальна історія”].

5. Номінація за професією, родом занять, у військових – за званням: *машиністка Таня, Валентина – завжінвідділом повпарткому, панна Мара – лікар, Нестір сторож, комісар бригади Вадим, отець Полікарп, Митько-комсомолец, молотобоець Матвій, дячок Нечипір, доктор Тагабат, метранпаж Карно, діловод Кук, професор Шнаудер, виноградар Бергман, астроном Грахе, красноармієць Киптяєв*. Поява словосполучень

власного імені зі значенням додаткової ознаки пов'язана з необхідністю називати другорядних персонажів. У цьому випадку дві конкретні характеристики особи – наявність імені та назва професії – додають оповіді відтінок розмовності, розширюють відомості про дійову особу.

Отже, система іменувань персонажів у творах М. Хвильового містить у собі різні способи номінації, добір яких залежить від необхідності вказати вік особи, рід занять, національність тощо, тобто побічно дати інформацію про дійову особу. У значній мірі номінація персонажів залежить від ситуації мовлення, ступеня значеннєвості особи в художньому творі й авторських уподобань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Подольська Н.В. Словарь русской ономастической терминологии / Подольська Н.В. – Москва : Наука, 1988. – 198 с.

Любов Онасенко,
студентка 6 курсу

Факультету філології та соціальних комунікацій
Наук. керівник: **В. А. Ницета**, к. педаг. н., доцент (БДПУ)

ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ У СУЧАСНИХ ЗМІ

Суспільний, історичний і культурний розвиток народу відображається в національній мові, її словниковому складі та окремих номінативних типах. Значно вплинули на мову сучасних ЗМІ ті зміни, що відбулися в суспільстві протягом останніх десятиріч.

Актуальність. Тексти мас-медіа найбільш чутливі до змін суспільного характеру. Вони репрезентують процес становлення мовної норми, упровадження в загальний ужиток нових слів, а тому, потребують детального дослідження.

На інтенсивну модифікацію національного лексикону та активізацію певних словотвірних засобів звертали увагу такі дослідники: Б. Ажнюк, І. Каминін, А. Ломовцева, Д. Мазурик, Н. Попова, К. Городенська, Є. Карпіловська, Н. Клименко, О. Стишов та ін..

Мета – дослідити особливості лексичних новотворів у сучасних газетних текстах.

Методи дослідження: описовий метод, метод лінгвістичного спостереження.

Сутність дослідження. Медіатекст, на відміну від тексту – це твір масовоінформаційної діяльності та масової комунікації. Суть медіатексту – конкретна інформація, що виражена засобами мовлення з метою впливу на громадську думку, переконання тощо [2, с. 65–66].

Новотвір – це форма, елемент, слово і т. ін., що утворилися заново [1, с. 246].

Найпоширенішими серед усіх лексичних новотворів, які фігурують у сучасних публіцистичних текстах, постають іменникові. Іменникові новотвори, що позначають політичні події та їх учасників можна поділити